

שלטון העם - תנאים שווים בבחירות

קראו את האירוע שלפניכם, וענו על השאלות אחריו.

אירוע

בבית-ספר בחטיבת הביניים בירושלים מתכוננים לבחירות למועצת התלמידים. שלושה תלמידים מתמודדים על תפקיד יו"ר המועצה. אחד מהם, נועם, משפחתו בעלת אמצעים, ובמסע הפרסום הוא חילק לבוחרים מתנות: חולצות, ששמו מודפס עליהן, כובעים, שתייה וממתקים. כמו כן, הוא פיזר ברחבי בית-הספר שלטים מודפסים, הנושאים את שמו.

שני המתמודדים האחרים, גלי ואסף, נאלצו להסתפק בשלטים צנועים, שהכינו בעצמם. גלי ואסף דורשים ממועצת התלמידים תנאים שווים בהתמודדות ומבקשים להגביל את מסע הפרסום של נועם.

מה דעתכם?

א האם צריך לאפשר לנועם להשתמש ביכולתו הכלכלית העדיפה במסע הפרסום? מדוע?

ב האם צריך ליצור תנאים שווים במסע הפרסום לבחירות אלה? מדוע?

קראו את ה**עימות** שלפניכם, וענו על השאלות אחריו.

עימות

גלי ואסף מתווכחים עם יותם ועם מיקה ממועצת התלמידים.

יותם ומיקה: בתהליך הבחירות כל מועמד או מועמדת מביאים את היכולות שלהם ואת היתרונות שלהם. אין שום סיבה להגביל אותם!

גלי ואסף: לא ייתכן שכסף ויכולת כלכלית יכריעו בבחירת מועמדים. הכסף מאפיל על תכונות חשובות אחרות, כגון: יכולת להנהיג, אכפתיות ותרומה!

שאלה

● עם מי אתם מסכימים? מדוע?

מידע

- א. **בחירות דמוקרטיות** הן הליך מרכזי ותנאי הכרחי לקיומה של דמוקרטיה.
- ב. שיטה לבחירת המועמדים של מפלגה היא **בחירות מקדימות** (primaries).
- בבחירות אלה כל חברי המפלגה נוטלים חלק.
- ג. לבחירות המקדימות יש יתרונות וחסרונות.

יתרונות הבחירות המקדימות:

1. השתתפות פעילה של חברי המפלגה בהרכבת הרשימה של המועמדים לבחירות לכנסת
2. זיקה של חברי המפלגה אל המועמדים שלה לכנסת
3. חיזוק הקשר של חברי המפלגה אל המפלגה באמצעות תחושת השפעה
4. השפעה של הפעילים (יש האומרים שזאת הפוליטיקה במיטבה, אך ייתכן שבהשפעת הפעילים רמת המועמדים עלולה להיות דווקא נמוכה).
5. שריון של מקומות לנציגי מגזרים שונים: עולים, קשישים, נשים ועוד

חסרונות הבחירות המקדימות:

שיטת **הבחירות המקדימות**, שהייתה אמורה להיות חגיגה של דמוקרטיה, הפכה את הדמוקרטיה לשוק... מסע בחירות עולה כסף רב, מה שמעניק עדיפות ברורה למועמדים עשירים או למי שחוברים לעשירים. כך הבחירות המקדימות יוצרות קשרים מסוכנים בין הון לשלטון. חלק משמעותי מפרשיות השחיתות בעשור האחרון קשורות למימון מערכות בחירות.

(על-פי: פריימריס או ועדה מסדרת - מה עדיף?, הספרייה הווירטואלית של מטח)

שאלה

לפניכם שני טיעונים.

טיעון א: בבחירות יש לאפשר **תחרות חופשית** בין המתמודדים (למפלגה ולבית-הספר): המתמודדים או המפלגה יממנו את הוצאות הבחירות לפי יכולתם הכלכלית.

טיעון ב: בבחירות יש לאפשר **שוויון הזדמנויות** לכל המתמודדים על-ידי יצירת תנאים שווים לכול.

● עם איזה טיעון אתם מסכימים? מדוע?
